

جلری : احمد ناج بن
و یعقوب کمال

واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا . . .

مدیر مسئولی
عنان چوردی

آبونه بدلی
کتاب عثمانیه ایچون
الکی ۵۰ غروش
آیلغی ۲۵ غروش :

تغذیه مسلمانان

سینه ایچون سنه لکی
آئی آیلغی ۳ روبله
۳ ممالک اجنبیه
الکی ۱۲ آئی آیلغی
۶ فرانقدر .

وجوهنا کم شعوبا و قبائل لنعارفوا . . .

محل اداره :
استانبول : بایزید
چادر جیلده
اخطار مخصوص :
عالم اسلام و اسلامیه
عائد مقالات و آثار
مع المعتبریه درج
اولنه جقدر .

نسخه سی • ۴ پاره

دینی سیاسی تاریخی فلسفی و احوال عالم اسلامده باصت هفته لوقه مجلده
تاریخ تاسی ۳۲۸ مولد النبی

جلد ۱

۱۶ ایلول ۳۲۶

پنجشنبه

۲۵ رمضان ۳۲۸

عدد : ۱۶

خیوہ دن مکتوب

(قوجہ خوارزمک حاکم حاضرہ سی)

قرہ ایہ جف سطرلر ہر قدر بکنظرده برطاقم بمعنی
وصاحہ شیردن عبارت کوزکسده حقیقتده ایسہ ہر برحمتلی
مسلمانک قلبنی جریجہ ار ایده جک وقان آغلاتہ جق قدر
حقایق مؤسفہنی مشتہادر .

تعارف مسلمان مجاہدک بکانہ مقصدی ہرزہ دہ و ہر
نہ حالہ اولسہ اولسون اقطار ارضہ منتشر اولان افراد
اسلامی بکدی بکریاہ طانشدیرمق برینک مسرتیلہ دیگرلرینی دہ
ہمون و برینک غم و حزنی واسف آورا حوالیلہ دیگرلرینی دہ
متاثر ایتمک و ہر صورتہ «المؤمنوک کالبینان بشد بمعنہم بعضا»
حدیث شریفی مضمونجہ کافہ اهل اسلامک آل اہ و یریب
بکدی بکریہ تعاون و تعاضد ایہدہرک دوشدیکاری و رطہ ہلا
کدن بر آن اول قاقوب ایلرولمہلرینہ خدمت ایتمکدن عبارت
اولدیغندن خیوہ لیلرک بواسف انکیز احوالاری دہ تعارف
مسلمان قارئینہ معلوم اولمق اوزرہ درج اولناسی مرجو
و متمنادر .

خیوہ یوزبیکدن فضلہ نفوس اسلامیہنی حاوی نیم
مسئلہ نقل برامیر طرفندن ادارہ اولنان بر خانلق اولوب
روس حکومتک تحت حمایتہ سندہ اولدیننی جغرافیہ کتابلرینی
قاریشدیرن ہرکسک معلومیدر .

باریم عصر قدر بر وقتدنبیری خیوہنی ادارہ ایدن
مرحوم محمد رحیم خان ہرنہ قدر عبادات دنیویہ نہمک
بر آدم اولدیسده کندیسی علم معرفندن بہرہ حتی لابق
درجہ سندہ اوقیوب یازمق صنعتندن بیلہ محروم بر پیرجاہلدی .
یومی آنجق ۳ ساعت قدر اہالی طرفندن کندسنہ تقدیم
اولن عرض حالاری باققدن عبارت اولان امور حکومتلہ
اشتغال ایدوب باشقہ وقتلرینی ایسہ شعر و غزل کی امیرانکہ
ہرچدہ مناسبتی اولیان مالایینی ایلہ امرار اوقات ایتمکدہ ایدی بردہ
اہالیدن کندسنک اعتنا ایتمدیکی ذواتہ آیدہ اون فائضہ
بارہ و برمک و آیک نہ ایتمدہ و یردیکی مہامی، مذکور فائضہ
برابر کال نہالکہ استحصال ایتمکدہ امور مہمہمی
جملہ سندندر .

ایچون دخول ایتمش اولدقلرینی فراموش ایتمشدر در . بوکا
دلیل اولمق اوزرہ (لورد قروم) کہ ہر ایسہ قاریشدیعنی
اکلامق کافیدرطن ایدرم . ایستہ زواللی مصر لیلر بروقت
سیرسہ یورک، بروقت لورد قروم رک حرکت استبداد کارانہلری
آلتندہ «حاکمیت» کیمسنی اونوتمشلر، یرینہ محکوم اولنمشلدر .
انکترہ حکومتک مصر دہ اجرا ایتمش اولدیننی مظالمی تعداد
ویازہ جق اولورسہم جلدلر طولدیرمق لازم کله جکندن شمدیلک
صرف نظر ایدیورم . حقیق بر وجدانہ مالک اولان بر کیمسہنک
بالکز (دنشوی) مسئلہسی مسموع گوش اولسہ آغلا .
مقدن ، انکترلرک مصر دہ کی نہ کی فضائج اجرا ایتمکدہ
اولدقلرینی آکلا یویدہ متالم اولما مقدن کندیلرینی آلہ بہ جقلری
نی اشباہدر . ہانکی بر قوم مدنی تصور اولنور کہ ؛
حرارت شمدن شمس ایتمش رضابط ایچون بش کشی فی
اعدام ایدر؟ اوت! بونلر آجی و ہمدہک آجی حقیقتدر .
فقط حقیقتک پردہ کتمان آلتندہ قالمسنی آرزو ایتمدیکم
ایچون بو آجی حقیقتلری بورادہ بنہ تکرار ایدیورم .
مسلمانارک ظالم ، خونخوار بر قوم اولدقلرینی ادعا ایدن
غریبون عجا انکترلرک مصر دہ کی پولیتیمسنی تعقیب ایدوبدہ
نتیجہ دہ بزرہ بغیر حق استادیتکلری (ظالم) (خونخوار)
صفتلرینی کیری آلیرلرچی ؟ ہیہات !

اونار حقیقتی رأی العین کوردکلری و بیادکاری حالہ
بیلہ انکاردن استکف ایتملر ! انکترلر (قانون تکامل
تدریجہ نامیدر) فلسفہنی وضع ایتمشدر! ہلہ شوصوک
کونلردہ مصر مطبوعاتک نہ حالہ کرفشار اولدیننی کورنار
تأسف خوان اولورلر ، شو احوالہ نظر آترکیادہ اجراء
احکام ایدن استبداد مصرہ انتقال ایتمش اولہ جق !

دنیاک ال بیوک سیاسیونندن معدود اولان غلامستو .
نکدہ وعدلری بویلہ جہ عقیم قالمش و سیاستک ریا و یالاندن
عبارت اولدیننی ادعا ایدنار دہ بخنارندہ قرائمش اولورلر .
والسلام .

ہ اسکدار ، سامی زادہ

ٹریا

برحمتک یا رحم الراحمین خطبہ ثانیہ سورہ فاتحہ ن عبارتدر .
نفس یاخت اہالیسندن بوزده بشی آنجق او قویوب یازمق
بیلور اصول قدیمہ اوزرہ تعلیم اولنسان ابتدائی مکتبک
عددی ده پک محدود . یکیلری ایسه بسبتون یوقدر .

تجارتلہ اورادہ بولنان قزان و سبیرالی تاتارلرک ہمت
وغیرتتری سایہسندہ ایکی مکتب پایاوب طرز جدید
اوزرینہ تعلیمہ باشلانمشہدہ بوزلرہ بخارادہکی مکتبسد
اولندیغی زمان تبعاً لہخارا سد اولنشاردر . دیککہ بزم
علماء بخارا ہر خصوصہ اولدیغی کی بو خصوصہ ده
ضال و مضل اولق رتبہستی احراز ایشمار . ہدامہالہ
اودمہم تدبیرا .

اہالی یالکتر جہالت سازجہ مرتبہسندہکنہ دکل بلکہ
جامل اولماقلہ برابر تیل و ہردلو فساد اخلاقہ مبتلی .
درلر . خیوہ اہالیسندہ صنعتدن سوقاقلرندہ نظاقلدن اثر
یوقدر . سوقاقلر او قدر پیسکہ استانواہ رقابت ایدر
درجہدر . اخلاقسزقلارینک تفصیلاتی او قدر اوزون
و مستکر ہدرکہ او خصوصہ قلمران اولمقدن حقیقہ آونایورم .
بونکہ برابر بر نبذہجک اولسون یازیب قارئین کرامک
انظار مطالعلرینہ وضع ایلک استہدہسہدہ بو حقدہ قلم
بکا ہیچ بر درلو اطاعت ایتمدکندن شورادہ قطع کلامہ
مجبور اولدم .

ملابردی قول قاری محمد

روس مسیونیرلریندن موسیو ایلمینسکینک

مکتوبی

— ۱۲ نجی نسخہدن مابعد —

۱۸۷۷ سنہمی شہاطک اولندہ اویا ولایتہ آرخیری
اولن نیکلندرا ۱۸۶۸ - ۱۸۷۸ سنہمنہ قدر قراندہ عالی
روحانی مکتبک مدیرتی خدمتندہ بولنان غایت چالیشقان
ومتقدر برڈاندر . وظیفہسناسانی دہ اقتداریلہ متناسب
اولدیغندن تحت حمایہسندہ بولنان قراندہکی تضر ایش
تاتار و چواش چوجقارینک مکتبئی فوق العادہ بر مہارتلہ
ادارہ ایدیوردی . وظیفہسی یالکتر برمکتبی ادارہ ایتمک
دکل ولایتدہکی مکتبلرہدہ نظارت شدیدہسی واردی .

بشقہجہ امور مملکتک ادارہسی ایسہ کندیلرنجہ
«خواجہ» تسمیہ ایتمککری برینک ائندہ اولوب خواجہ
مذکور ادارہ امور خصوصندہ قاعل مطلق اولوب ہردلو
چور ظامنندہ مختاردی . اہالی یہ او قدر ظلم ایدیورکہ انکلیز
لرک ہندستان مسلمانلرینہ یابدقاری وحشت قدر اولمازسہ
بیلاہ ہرحالہ اونک براوق مودیلی اولہبیلیر . قاضی ، منعی ،
رئیس ، مدرس و بشقہ اوفق مأمورلر کدماذکورخواجہک
نسبی ایلہ تعیین اوانور . مناصب مذکورہدن برنی احراز
ایچون درایت و لیاقت قطعاً آرانماز ایسہدہ (اہل درایت
یوقکہ آرایہم) مطلقاً زنکین اولق لازمدر زیرا کیم دہا
فضلہ رشوت و یررسہ منعی او قاپار .

یاخت اولان خیوہ بلدہسندہ اون ایکیمی بیوک ۶۸
کوچک اولق اوزرہ سکسان مدرسہ واردر . بخارادہ
اولدیغی کی بوندہ مدرسہلرک حجرہلری ایکوزروبیلدن
باشلا یوب بیگ روبلہ قدر صائیلور . بوسکان مدرسہک
ایکیوزہ قریب مدرسہ وار . بومدرسلرک معاشی سنوی
یوز روبلہدن باشلا یوب بیگ روبلہ قدر چیقار مدت
تحصیل ۱۷ سنہ تقسیمی بروجہ آتی :

اول علم ، بدان ۱ سنہ

معزی ، زنجانی و عوامل ۲ سنہ

مالاجبی ۵ سنہ

شرح شمسیہ و شرح وقایہ ۳ سنہ

عقاید و ہدایہ ۴ سنہ

مالاجلال و توضیح ۲ سنہ

۱۷ سنہ اوقوب اجازت آلان برشا کرد علوم و فنون

نانہ ہیچ برشیدن خبردار اولمادیغی کی عربی عبارہ
برکتابی الہ آلوبدہ یاریم صحیفہ قدر برشی اوقتی کلفتندن دہ
آزادہدر زیرا قابل علم دکل کہ اوقویہ بیاسون .

جامعار صوک درجہ برباد مادتا و معنا خراب بنالر
مسجدہلائق بر تربیہدن محروم اولدقاری کی ایچورلرندہدہ
اقامہ صاوتہ والقای خطبہ ایدہجک اقتداری حائر برام
و خطیبدہ یوقدر . جمعہلرہ جامعارک کافہسندہ اوقونان
خطبہلر : رنجی خطبہ الحمدللہ رب العالمین والعاقبہ للمتقین
والصاوتہ والسلام علی خیر خلقہ محمد وآلہ وصحبہ اجمین وارحمہم